

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

תא"ל אורלי מרקמן - המשנה לנשיא
אל"ם מאיה הלר - שופטת
אל"ם ניצן עמר - שופט

בעניין :

ח/XXX טור' ה' ח' - המערער (ע"י ב"כ, סרן עמית שוחנצקי)

נגד

התובע הצבאי הראשי - המשיב (ע"י ב"כ, רס"ן מתן פורשט)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי חיל האוויר שניתן בתיק ח"א (מחוזי) 7/17 (סא"ל רונן שור) ביום 22.02.2017. הערעור (חומרת העונש) נדחה.

פסק דין

כללי

1. טור' ה' ח', המערער, הורשע על-פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של שימוש בסם מסוכן והחזקתו, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים"), ובעבירה של שימוש בסם מסוכן, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים. על המערער נגזרו 90 ימי מאסר לריצוי בפועל בכליאה ממשית, לצד מאסר מותנה וחמישה (5) חודשי פסילה בפועל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה אזרחי או צבאי.

2. המערער לא השלים עם חומרת עונש המאסר הממשי ועונש הפסילה של רישיונות הנהיגה, ומכאן הערעור שלפנינו.

גזר הדין

3. נסיבות הרשעתו של המערער צוינו בגזר הדין של בית הדין קמא הנכבד, אשר פירט את הדברים הבאים:

"החל מגיוסו, בחודש נובמבר 2015 ועד לחודש אוקטובר 2016 השתמש הנאשם, במספר הזדמנויות לא מועט, בסם מסוכן מסוג קנאביס. בשלהי חודש דצמבר 2016, בשתי הזדמנויות נפרדות (השנייה ביום מעצרו), השתמש הנאשם בתוככי היחידה בסם המסוכן באמצעות סיגריה מגולגלת. בחדרו ביחידה אף נתפסו כלים המשמשים להכנת סם וצריכתו ועליהם שרידי הסם. על-פי הפרטים הנוספים, הנאשם אף החזיק בחדר בביתו סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של למעלה מ- 3 ג' וכן כלי המשמש לשימוש בסם וצריכתו".

4. בית הדין קמא נתן דעתו לנסיבות ביצוע העבירה ולמדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים וקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער, נע בין חודשיים (2) לחמישה (5) חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופסילה בפועל של רישיונות הנהיגה לתקופה בת מספר חודשים. בהתאם, ולאחר שהתחשב, מן הצד האחד – בהודאתו של המערער, בנטילת האחריות על מעשיו, בנסיבותיו האישיות, בעברו המשמעותי ובחווות דעתו החיובית של מפקדו, ומן הצד האחר – בחומרת המעשים, בטיבה של הכשרתו הצבאית, במשך התקופה שבה נעשה שימוש לא מועט בסם מסוכן, במעורבותו העדכנית של המערער בעולם הסמים, אשר נמשכה והגיעה עד ליום מעצרו ממש, ראה בית הדין לגזור על המערער עונש בתוככי המתחם האמור, אשר ילווה ברישום פלילי "מלא" ולא התרשם כי קיימים שיקולי שיקום המצריכים סטייה מהמתחם.

ערעור ההגנה

5. ההגנה טענה הן כנגד מתחם העונש ההולם שנקבע והן כנגד מידת העונש אשר הוטל על המערער.

6. ראשית נטען, כי שעה שכתב האישום ייחס למערער שימוש בסם מסוכן בנסיבות אזרחיות "במספר לא מועט" של הזדמנויות, הרי שיש לפרש מלים אלו לפי הפירוש המקל ביותר עם המערער – כשלושה מעשי שימוש לכל היותר. משכך, הוסיף הסנגור וטען כי היקף השימושים בסם, הן בנסיבות אזרחיות והן בנסיבות צבאיות, לצד רקעו האישי של המערער ומשך שירותו התקין עד כה, תוך גילוי מוטיבציה

גבוהה להשלים שירות צבאי, מצדיקים הטלת עונש מאסר שלא יפגע עם המערער יתר על המידה, ויישא רישום פלילי "מופחת" בלבד. אשר לרכיב של פסילת הרישיונות, הוטעם, כי משך הפסילה שהושת, בהינתן כי המערער הוא נהג "חדש", יפגע בו יתר על המידה וימנע ממנו, הלכה למעשה, את האפשרות לשמש בתפקיד אליו הוכשר.

תשובת התביעה הצבאית

7. התובע הצבאי עתר להימנע מלהתערב במתחם העונש ההולם, אשר נקבע, ובעונש אשר הושת על המערער, אשר לדידו הוא עונש מתון ומאוזן. נטען גם, כי משעה שלא נפלה בגזר הדין טעות מהותית, אין להתערב בו. התובע הצבאי עמד על נסיבות החומרה הרבות בעניינו של המערער, ובכלל זאת, על תהליך ההסלמה בשימוש בסם על-ידי המערער, עד להחדרתו וצריכתו בתוככי יחידתו הצבאית, בעודו בשלהי קורס מפעיל צמ"ה, וזמן מועט בלבד לאחר שקיבל את רישיון הנהיגה. עוד נטען, כי המעשים לא פסקו מיוזמתו של המערער, כי אם רק לאחר שנתפס בכף, שעה שנתפסו הן ביחידתו והן בביתו סמים מסוכנים וכלים המשמשים להכנתם לשימוש.

דיון והכרעה

8. ראינו להידרש תחילה לשאלת היקף מעשי השימוש בסם, בנסיבות אזוריות, שיש לייחס למערער, וזאת נוכח המחלוקת שהתגלעה בין באי-כוח הצדדים בהקשר זה.

9. בכתב האישום המתוקן, בו הורשע המערער בהתאם להודאתו, נכתב בפרט האישום השני: "בין חודש נובמבר 2015 לבין חודש אוקטובר 2016, בביתו במושב נחושה ובמקומות נוספים... השתמש... **במספר הזדמנויות לא מועט**.. באמצעות גוינטים". בית הדין קמא, כאמור, קבע כי המערער "עשה שימוש **במספר לא מועט של הזדמנויות** בסם המסוכן החל מתחילת גיוסו ועל פני תקופה בת קרוב לשנה". כאמור, ביקש הסגור לשכנענו, כי מאחר שהתביעה הצבאית לא נקבה במספר שימושים מדויק, אלא הסתפקה בתיאור בלבד של היקף השימושים, הרי שמחוייבים אנו להניח לטובת המערער, כי לכל היותר, השתמש בסם האמור, בביתו, בכשלוש הזדמנויות בלבד.

10. טענה זו ראינו לדחות. פרשנות מוצעת זו של ההגנה הינה מלאכותית ואינה עולה בקנה אחד עם אופן ההתבטאות הרגיל והפרשנות הטבעית שיש ליתן לביטויים ומונחים שגורים ויומיומיים (ראו למשל: ע"פ 2333/07 תענך נ' מדינת

ישראל, עמ' 364 (טרם פורסם, 12.7.2010)). לדידנו, יש ליתן למלים "**לא מועט**" את משמעותם המתבקשת והמסתברת מתוכנן. לפיכך, בצדק התייחס בית הדין קמא אל מעשיו של המערער, ככאלו אשר נפרסו על-פני תקופה משמעותית ואשר ליוו את שירותו של המערער עד בסמוך למועד מעצרו.

11. בקבענו כך, הרי שמצטיירת תמונה מדאיגה, שלפיה, הלכו מעשיו של המערער והסלימו. תחילה, הסתפק המערער במעשי שימוש בסם מסוכן בנסיבות אזרחיות, ודווקא ככל שהתקדם שירותו הצבאי, ובסמוך לאחר שקיבל את רישיון הנהיגה לרכב משא כבד, בהיותו חניך בקורס מפעיל הצמ"ה, הרהיב עוז והחדיר את הסם לתוככי יחידתו, תוך שעשה בו שימוש בשתי הזדמנויות נוספות.

12. במצב דברים זה, אף מקובלת עלינו קביעתו של בית הדין קמא, שלפיה, מעורבותו של המערער בעולם הסמים אינה רגעית או חד פעמית, אלא מתמשכת. כך גם באשר לקביעה, כי השימוש בסם לא נפסק ביוזמתו של המערער, אלא אך לאחר שנתפס בכף ונעצר. היקף מעשי השימוש, אשר בוצעו לאורך זמן, ביחידה ומחוצה לה, מצביעים על פגיעה ביכולתו של המערער לתפקד בצבא, ויש בהם משום פגיעה משמעותית בהיבטי המשמעת הצבאית, המצויים בלב ליבה של המסגרת הצבאית, במיוחד שעה שהמדובר במי שנוהג ברכב כבד בהכשרתו ועתיד לשמש כמפעיל צמ"ה. בהקשר זה, יפות לענייננו הקביעות הבאות –

"נסיבות השימוש בסם בתוככי היחידה מלמדות על עזות מצח, תוך חריגה ממושכלות יסוד של מהות המערכת הצבאית והכללים המתחייבים בה"
(ע/197/02 **התובע הצבאי הראשי נ' טור'** **חונדיאשוילי**, פס' 5 (2002)).

13. בית-דין זה, פסק לא אחת, כי מעשים חמורים כגון אלה, מצדיקים מדיניות ענישה מכבידה, שלפיה, במקרים דומים, יש להשית עונשי מאסר בפועל שמשכם למספר חודשים (ראו: ע/58/15 **התובע הצבאי הראשי נ' סמל זוהר** (2016); ע/77/08 **התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט ענקי** (2008); עניין **טור'** **חונדיאשוילי** הנ"ל). מטעמים של הלימה והרתעה, נקבע עוד, כי במקרים של שימוש תדיר בסם, במהלך שירות צבאי, ראוי אף להשית רכיב של פסילה בפועל (ראו: ע/76/13 **התובע הצבאי הראשי נ' סמ"ר שרעבי** (2013)). קל וחומר, שעה שעסקינן במי שהוכשר לנהיגה במסגרת שירותו הצבאי, זאת נוכח הסיכון העלול לנבוע ממעשיו.

14. סוף דבר, בנסיבות האמורות, סבורים אנו כי התוצאה העונשית שאליה הגיעה הערכאה קמא אינה מחמירה עם המערער, וכי כלל הנסיבות הצריכות לעניין נשקלו כדבעי וקיבלו ביטוי מאוזן בגזר הדין.

15. נוכח האמור ראינו לדחות את הערעור. פסק דינה של הערכאה קמא יעמוד, אפוא, בעינו.

ניתן והודע היום, ט"ו באדר התשע"ז, 13 במארס 2017, בפומבי ובמעמד הצדדים.

	שופט	שופטת	המשנה לנשיא
למקור	נאמן	העתק	חתימת המגיה: _____
מכני	קורל	סגן	
הדין	בית	קצינת	תאריך: _____